

Bezpečnostná ochrana hotelových prevádzok z pohľadu súkromného detektíva

Zdenka Straková

Bakalárska práca
2006

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Ústav elektrotechniky a měření

akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zdenka STRAKOVÁ**
Studijní program: **B 3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Bezpečnostní ochrana hotelových provozů z pohledu soukromého detektiva**

Zásady pro vypracování:

1. V práci zaměřte pozornost zejména na rozlišení činnosti fyzické ochrany a detektivní ochrany, přičemž zevrubně posuďte teoretické i praktické požadavky na práci hotelového detektiva.
2. Posoudit s ohledem na rozsah pracovních úkolů význam vnější a vnitřní ochrany hotelu, přičemž u vnitřní zejména specifikovat činnost hotelového detektiva.
3. Neopomenout provést hodnocení spolupráce hotelového detektiva s ostatními zaměstnanci a službami soustředěnými v hotelu a zvýraznit význam hotelového detektiva v personální oblasti, v prevenci negativních jevů na hotelu a v boji s majetkovou a jinou kriminalitou, která je páchána zejména hosty.
4. Věnovat pozornost i technickým, mechanickým a elektronickým prostředkům ochrany hotelu, znalostem a schopnostem, tyto hotelovým detektivem ovládat, případně opravovat podle potřeb.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Soukromé detektivní služby – František BRABEC a kol., Bezpečnost pro firmu, úřad, občana – František Brabec, Hlídací služby – František Brabec a kol., Ochrana bezpečnosti podniku – František Brabec,

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Stanislav Šáš**

Datum zadání bakalářské práce: **14. února 2006**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. června 2006**

Ve Zlíně dne 14. února 2006

prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.
pověřený děkan

doc. RNDr. Vojtěch Křesálek, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Bakalárska práca sa zaoberá činnosťou fyzickej a detektívnej ochrany objektu (hotelu). Je tu popísaná práca hotelového detektíva, kde sú rozobraté jeho úlohy, povinnosti, teoretické i praktické požiadavky na jeho prácu. Pozornosť je tu venovaná vonkajšej a vnútornej ochrane objektu, technickým, mechanickým a elektronickým prostriedkom ochrany hotelu.

ABSTRACT

Bachelor work deals with activity physically and detective protection of object (hotel). There is describing work of hotel detective, where there are analyzing his tasks, responsibilities, theoretically and practically demands on his work. There is give attention outer and internal protection of hotel.

Rada by som touto cestou chcela poďakovať vedúcemu mojej bakalárskej práce JUDr. Ing. Stanislavovi Šášovi za vedenie a pripomienky, ktoré mi pri bakalárskej práci poskytol.

Prehlasujem, že som na celej bakalárskej práci pracovala samostatne a použitú literatúru som citovala.

V Zlíne, 10.6.2006

.....

meno diplomanta

OBSAH

ÚVOD	8
1 OCHRANA BEZPEČNOSTI PODNIKU	10
1.1 VONKAJŠIA OCHRANA OBJEKTU	10
1.2 VNÚTORNÁ (DETEKTÍVNA) OCHRANA	11
2 CHARAKTERISTIKA FYZICKEJ OCHRANY	13
2.1 NÁPLŇ ČINNOSTI PRACOVNÍKOV FYZICKEJ OCHRANY V HOTELOCH	14
3 TECHNICKÁ OCHRANA OBJEKTU	16
3.1 MECHANICKÉ PROSTRIEDKY OCHRANY.....	17
3.2 ELEKTRONICKÉ TECHNICKÉ PROSTRIEDKY OCHRANY	18
3.2.1 Elektronická zabezpečovacia signalizácia.....	19
3.2.2 Elektronická požiarna signalizácia	20
3.2.3 Dohľadové a dokumentačné systémy	21
4 TECHNICKÉ PROSTRIEDKY V KRIMINALISTIKE Z HĽADISKA POTRIEB SÚKROMNÝCH DETEKTÍVOV	22
5 HOTELOVÝ DETEKTÍV	24
5.1 ÚLOHY HOTELOVÉHO DETEKTÍVA	24
5.2 POVINNOSTI HOTELOVÉHO DETEKTÍVA	26
6 FORMY A METÓDY SÚKROMNEJ DETEKTÍVNEJ ČINNOSTI	27
6.1 FORMY SÚKROMNEJ DETEKTÍVNEJ ČINNOSTI.....	27
6.2 METÓDY SÚKROMNEJ DETEKTÍVNEJ ČINNOSTI	27
7 DETEKTÍVNY DOHĽAD	28
8 DETEKTÍVNE PÁTRANIE PO VECIACH	29
8.1 SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA V RÁMCI DETEKTÍVNEHO PÁTRANIA	29
8.2 TAKTICKÉ ZÁSADY DETEKTÍVNEHO PÁTRANIA	29
9 DETEKTÍVNE POZOROVANIE	31
9.1 PROBLEMATIKA DETEKTÍVNEHO POZOROVANIA (VIZUÁLNA KONTROLA).....	31
10 SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S ĎALŠÍMI SUBJEKTAMI	32

10.1	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA Z HĽADISKA POTRIEB DETEKTÍVNYCH SLUŽIEB	32
10.2	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S POLÍCIOU	32
10.3	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA SO SLUŽBOU KPV	33
10.4	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S ĎALŠÍMI ORGÁNMI ČINNÝMI V TRESTNOM RIADENÍ I PÔSOBIACIMI V OBLASTI SÚDNYCH SPOROV	33
10.5	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S OBECNOU (MESTSKOU) POLÍCIOU	33
10.6	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA MEDZI JEDNOTLIVÝMI DETEKTÍVNYMI SLUŽBAMI	33
10.7	SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S PROTIPOŽIARNOU OCHRANOU, HYGIENICKOU A ZDRAVOTNÍCKOU SLUŽBOU, HAVARIJNÝMI SLUŽBAMI APOD.	34
10.8	VZŤAHY SÚČINNOSTI A SPOLUPRÁCE SÚKROMNÝCH DETEKTÍVNYCH SLUŽIEB A ĎALŠÍMI SUBJEKTAMI.....	34
11	SÚKROMNÝ DETEKTÍV A PSYCHOLÓGIA	35
11.1	PSYCHOLÓGIA AKO VEDNÝ ODBOR NEZASTUPITELNÝ V SÚKROMNEJ DETEKTÍVNEJ ČINNOSTI.....	36
11.2	PSYCHOLOGICKÉ ASPEKTY.....	37
12	PRÁVNE ASPEKTY OCHRANY BEZPEČNOSTI PODNIKU	41
12.1	TRESTNÝ PORIADOK.....	41
12.2	TRESTNÝ ZÁKON.....	42
	ZÁVER	43
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	44
	ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK	45
	ZOZNAM OBRÁZKOV	46
	ZOZNAM TABULIEK	47

ÚVOD

Dnešní společnost je charakterizovaná velkým nárastem všech foriem kriminality. Bakalárska práca rieši problém bezpečnostnej ochrany hotelov, majetku hotelu, hotelových hostí a tiež i ochranu bezprostredného okolia hotela.

Ochrana bezpečnosti v súčasnej dobe nesporne vyžaduje komplexný a systémový prístup. Dôležitá je fyzická ochrana objektu, v ktorej je najvýznamnejšia skutočnosť, že fyzická ochrana ako jediná v prípade nutnosti je schopná vykonať zásah k odvráteniu nebezpečenstva. Preto i tam, kde sú použité technické prostriedky ochrany je potrebné, aby boli doplnené práve fyzickou ochranou v podobe zásahovej skupiny, dispečerov prevádzky elektronických zabezpečovacích systémov. Nedielnou súčasťou fyzickej ochrany sú hoteloví strážnici, ktorí dbajú na dodržiavanie a kontrolujú dodržovanie verejného poriadku a bezpečnosti v hoteloch, reštauračných prevádzkach, zábavných prevádzkach a ďalších prevádzkových priestoroch. Technická ochrana predstavuje systémy a komponenty, pomocou ktorých sa vytvárajú relatívne stále podmienky brániace nepovolaným osobám vniknúť do chráneného objektu, ale tiež systémy signalizujúce vznik požiaru alebo signalizačné systémy informujúce o zmenách rôznych stavov, ktoré môžu viesť k havárii.

Táto bakalárska práca venuje veľkú pozornosť i práci hotelového detektíva. Hotelovým detektívom je myslený súkromný detektív vykonávajúci službu v hoteli, reštaurácii, vinárni, kasíne a iných zábavných a rekreačných zariadeniach. Ide o zaisťovanie ochrany majetku a osôb a to za využitia niektorých foriem, metód a prostriedkov súkromnej detektívnej činnosti, buď úplne skrytým, alebo čiastočne skrytým spôsobom. Pri svojej činnosti využíva foriem, metód a prostriedkov, ako i ďalších poznatkov kriminalistickej teórie a praxe. V práci sú podrobne popísané psychologické schopnosti, ktorými by mal súkromný detektív disponovať pri výkone svojej práci.

Pri ochrane hotelov, či už ide o vnútornú alebo vonkajšiu ochranu, sa nesmie zabúdať na dodržovanie zákonov. V práci sú stručne popísané i paragrafy z trestného poriadku a trestného zákona, s ktorými sa v rámci tejto ochrany stretne.

Cieľom práce je poskytnúť čitateľovi čiastočný manuál o ochrane hotelových objektov, ktorá je v dnešnej dobe zanedbávaná.

1 OCHRANA BEZPEČNOSTI PODNIKU

Ochrana bezpečnosti v súčasnej dobe nesporne vyžaduje komplexný a systémový prístup. Ochranu bezpečnosti nemožno vidieť iba v zaistení vonkajšej (obvodovej) ochrany objektu patriacich príslušnému subjektu, ale je ju potrebné chápať ako zložitý systém tvorený subsystémom.

Obr. 1. Hotelový objekt

1.1 Vonkajšia ochrana objektu

Objektom ochrany je potrebné rozumieť jednak celkovú plochu, na ktorej sa rozprestierajú budovy, ktoré sú predmetom samostatnej ochrany či vo vnútri celkového objektu alebo i mimo takýto objekt.

I keď pojem vonkajšia alebo vnútorná ochrana objektu nie je úplne presný, máme tým na mysli:

a) Fyzickú ochranu, ktorá je zabezpečovaná vlastnými pracovníkmi chráneného objektu, alebo na základe zmluvného vzťahu so súkromnou bezpečnostnou agentúrou, poprípade spôsobom kombinovaným. Akým spôsobom bude fyzická ochrana zaisťovaná záleží na rozhodnutí majiteľa.

Z priestorového hľadiska môžeme vonkajšiu ochranu objektu deliť na:

a) obvodovú – požiadavkou na obvodovú ochranu je, aby fungovala po celom obvode objektu. Základ obvodovej ochrany spravidla tvoria bariéry (oplatenie). Tieto bariéry však bez fyzickej ochrany či výjazdovej zásahovej skupiny reagujúcej na signál elektronickej zabezpečovacej signalizácie nemôžu bezpečne zabrániť preniknutiu. Dôležitou súčasťou

obvodovej ochrany je i osvetlenie. Obvodová ochrana býva najčastejším spôsobom ochrany objektu a skladá sa:

- z ochrany obvodu objektu a zaistenia jeho nepriepustnosti,
- z priepustkových miest (vrátnic,...).

b) plášťovú – je spravidla zaistovaná elektronickou zabezpečovacou signalizáciou. Ide o zaistenie plášťa z hľadiska možných rizík.

c) priestorovú - kladie dôraz na celý priestor objektu, či je, alebo nie je oplotený. Priestorová ochrana môže byť realizovaná ako fyzickou ochranou, tak i technickými prostriedkami (hlavne priemyselné televízie – snímanie priestoru kamerami).

d) predmetovú – je realizovaná i v tých prípadoch, kedy sú zistené signály o napadnutí, alebo rozkrádaní majetku a jej cieľom je spravidla skrytým spôsobom ochrany zistiť a zadržať páchateľa.

b) Technickú ochranu, ktorá slúži k zvýšeniu účinnosti fyzickej ochrany objektu, ale sama, bez priamej väzby na fyzickú ochranu nemôže byť efektívna. Tvorí iba dočasnú prekážku brániacu nepovolaným osobám vniknúť do objektu.

Technickú ochranu tvoria:

- mechanické technické prostriedky,
- elektronické technické prostriedky,
- technické prostriedky režimových opatrení.

1.2 Vnútoraná (detektívna) ochrana

V tomto smere vôbec nerozhoduje, či vnútoraná (detektívna) ochrana bude realizovaná vlastným detektívom, ktorý je v pracovnoprávnom vzťahu k podniku, alebo niektorou zo súkromných detektívnych agentúr, ktorá ju zaistuje ako platenú (komerčnú) službu na zmluvnom základe. V tomto smere bude mať vplyv i ekonomické hľadisko (i keď rozhodujúce by mali byť bezpečnostné hľadiská).

Pri rozhodovaní o voľbe súkromnej detektívnej agentúry, ktorá by na podklade zmluvného vzťahu mala zaistovať ochranu je potrebné posudzovať zvlášť opatrne. Nie všetky súkromné detektívne agentúry sú seriózne a majú pracovníkov s potrebným stupňom odbornej spôsobilosti.

Vnútornú (detektívnu) ochranu môžeme členiť na:

a) ochranu vnútorných vzťahov:

- detektívna ochrana proti rozkrádaniu vo vnútri podniku,
- detektívna ochrana proti nedovolenému podnikaniu zamestnancov vo vnútri chráneného podniku a na jeho úkor a pod.,
- informačná činnosť pre potreby personálnej práce,
- ďalšie detektívne činnosti vo vnútri podniku podľa konkrétnych potrieb chráneného podnikateľského subjektu.

b) ochrana vonkajších vzťahov:

- informačná činnosť o serióznosti (vrátane platobnej schopnosti) obchodných partnerov,
- ochrana proti úniku záujmových (dôverných či utajovaných) informácií,
- ochrana proti ďalším formám tzv. „podnikovej špionáže“,
- informačná činnosť o konkurencii,
- informačná činnosť marketingového charakteru apod.

2 CHARAKTERISTIKA FYZICKEJ OCHRANY

Fyzická ochrana je najstaršia a stále ešte najčastejšou formou zaist'ovania a ochrany objektu. Najvýznamnejšia je však skutočnosť, že fyzická ochrana ako jediná v prípade nutnosti je schopná urobiť zásah k odvráteniu nebezpečenstva. Tým sa aktívne podieľa na zmarení zámerov narušiteľa a umožňuje bezprostredné opatrenie k jeho dopadnutí. Preto i tam, kde sú použité technické prostriedky ochrany (hlavne elektronické zabezpečovacie a signalizačné systémy, kamerové systémy,..), je potrebné, aby boli doplnené práve fyzickou ochranou v podobe zásahovej skupiny, dispečerov prevádzky elektronických zabezpečovacích systémov.

Fyzickú ochranu môžeme členiť z hľadiska:

a) časového:

- *viazaná na pracovnú dobu* – fyzická ochrana je vykonávaná iba v dobe prevádzkovej doby subjektu,
- *nepretržitá* – fyzická ochrana je vykonávaná nepretržite celých 24 hodín denne,
- *nárazová* – fyzická ochrana je vykonávaná iba podľa potrieb organizácie. Za nárazovú fyzickú ochranu možno považovať i prípady, kedy jeden pracovník ochrany a ostrahy alebo hliadka ochrany a ostrahy robí dohliadanie nenarušenosti na viacerých objektoch.

b) rozsahu výkonu:

- *priepustková (stacionárna)* – ide o službu informátorov a vrátnikov vo vrátnicach objektov a pri výkone iných druhov priepustkovej služby. Fyzická ochrana je v týchto prípadoch vykonávaná na pevných stanoviskách,
- *obvodová* – služba je vykonávaná na strážnych stanoviskách po obvode objektu. Tieto strážne stanoviská môžu mať charakter: - pevných stanovísk,
 - pochôdzkových stanovísk,
- *celoplošná (dohliadacia)* – služba je vykonávaná pochôdzkovo v celom obvode (celoplošne v objekte),
- *prehliadková dozorná* – ide o výkon služby pri dozore u elektronických zabezpečovacích a signalizačných systémov, kamerových systémov, u pultov centralizovanej ochrany

- *zásahová* – ide o výkon služby zásahových skupín (hliadok), ktorých činnosť nadväzuje na signál o narušení objektu z elektronickej zabezpečovacej, protipožiarnej či inej signalizácie a signálov zachytených prostredníctvom kamerových systémov,
- *aktívna viacúčelová* – ide o výkon fyzickej ochrany smerovanej k zisteniu viacúčelovej bezpečnosti.

c) spôsobu zaistenia:

- *z radov vlastných pracovníkov (vlastná ochrana a ostraha)* – ochrana je vykonávaná vlastnými pracovníkmi, ktorí sú v pracovnom, či inom pracovnoprávnom pomere (napr. dohoda o pracovnej činnosti). Spravidla nie je venovaná potrebná pozornosť, odbornej spôsobilosti pracovníkov ochrany a ostrahy,
- *najímaná (zmluvná)* – ide o zabezpečenie fyzickej ochrany objektu na zmluvnom základe, spravidla zmluvou o obstaraní veci – zabezpečenie súkromných bezpečnostných služieb. Výhodou tohto spôsobu ochrany je profesionalita a tým i vyššia kvalita poskytovaných služieb a zníženie rizika ohrozenia objektu a vznikutia škôd. Nevýhodou sú vyššie finančné nároky,
- *kombinovaná* – týmto spôsobom fyzickej ochrany spravidla kompenzujeme vyššie náklady. Ide hlavne o prípady informátorov či vrátnikov na vrátniciach, hlavne v prevádzkovej dobe vykonávajú vlastní pracovníci a službu na ostatných stanoviskách v dobe mimo prevádzku vykonávajú súkromné bezpečnostné agentúry.

2.1 Náplň činnosti pracovníkov fyzickej ochrany v hoteloch

Hoteloví strážnici dbajú na dodržiavanie a kontrolujú dodržovanie verejného poriadku a bezpečnosti v hoteloch, reštauračných prevádzkach, zábavných prevádzkach a ďalších prevádzkových priestoroch týchto zariadení, hlavne:

- zabraňujú vstupu podnapitých osôb do reštauračných a zábavných priestorov,
- zabraňujú vstupu neoprávnených osôb do prevádzkových častí týchto zariadení,
- v spolupráci s pracovníkmi recepcie zabraňujú neoprávnenému vstupu osôb do hotelových priestorov,
- dohliadajú na verejný poriadok v týchto priestoroch a robia opatrenia proti výtržnostiam a neslušnému chovaniu v týchto priestoroch,

- dohliadajú na ochranu majetku hotelu a ďalších priestorov, vrátane osobného majetku hotelových hostí a návštevníkov reštauračných a zábavných prevádzok,
- zabezpečujú ochranu parkovísk v bezprostrednej blízkosti hotelov, reštauračných a zábavných zariadení,
- pri zistení protiprávnych činností (výtržnosti, napádanie hostí, krádeže, poškodenie majetku) robia opatrenia k zisteniu a zaisteniu páchateľa a jeho odovzdanie orgánom polície,
- plnia ďalšie úlohy podľa pokynov jednatel'ov spoločnosti.

Obr. 2. Hotelový bar, reštaurácia, recepcia

3 TECHNICKÁ OCHRANA OBJEKTU

Technická ochrana predstavuje systémy a komponenty, pomocou ktorých sa vytvárajú relatívne stále podmienky brániace nepovolaným osobám vniknúť do chráneného objektu, ale tiež systémy signalizujúce vznik požiaru alebo signalizačné systémy informujúce o zmenách rôznych stavov, ktoré môžu viesť k havárii.

Súkromný detektív je jeden z článkov ochrany, ktorý musí mať náležitý prehľad a znalosť.

Technická ochrana, predovšetkým elektronická technická ochrana, predstavuje realizáciu metód ochrany objektov, a to:

- a) **metóda technickej ochrany** – spočíva v montáži rôznych technických zábran, brániacich v napadnutí objektu či preniknutiu nepovolaných osôb do chráneného priestoru. Táto ochrana býva spravidla kombinovaná s metódami elektronickej ochrany. Technická o elektronická ochrana môže iba spomaliť či sťažiť postup nepovolanej osoby, ale nemôže ju zastaviť či odvrátiť, to možné iba pomocou metód fyzickej ochrany.
- b) **metóda elektronickej ochrany** – táto metóda je vysoko efektívna a účinná, ale opäť za predpokladu, že je spojená s uplatňovaním metód fyzickej ochrany. Ide o systémy:
 - elektronickej zabezpečovacie signalizácie – EZS,
 - elektronickej požiarnej signalizácie – EPS,
 - elektronickej signalizácie rôznych stavov.
- c) **metóda elektronického pozorovania** – touto metódou je zaisťovaná ochrana objektov s využitím elektronických systémov. Ide o elektronické pozorovanie s využitím videokamier a ďalších technických prostriedkov elektronického dohľadu či o elektronické dokumentačné prostriedky.
- d) **metóda režimových opatrení** – táto metóda je na rozhraní medzi metódami technickej a technicko-elektronickej ochrany objektov a fyzickej ochrany. Pokiaľ ide o organizačné režimové opatrenia zaisťované fyzickou silou (pracovníkmi), ide o metódu fyzickej ochrany. Pokiaľ je táto metóda realizovaná technickými prostriedkami (napríklad rôznofarebné pracovné odevy rozlišujúce zamestnancov, výstražné tabuľky,...), ide o metódu technickej ochrany.

Technickú ochranu (pasívnu ochranu) objektov možno rozdeliť na:

- mechanické prostriedky ochrany,
- elektronické technické prostriedky.

3.1 Mechanické prostriedky ochrany

Mechanickou ochranou rozumieme súbor mechanických a technických prostriedkov, zariadení a komponentov, ktoré svojou konštrukciou znemožňujú ich jednoduché prekonanie. V technickej ochrane sú nezastupiteľné, ich inštalácia šetrí sily fyzickej ochrany a svojou odolnosťou pri prekonávaní vytvárajú časovú rezervu v postupe páchatel'a a tým umožňujú zorganizovať kvalifikovaný zákrok.

Z hľadiska účelu, použitého materiálu a konštrukcie je mechanických prostriedkov technickej ochrany veľmi veľké množstvo. Ich druhy, rozmery a vlastnosti sú determinované požiadavkami využitia.

Mechanické prostriedky môžeme klasifikovať podľa rôznych hľadísk. Takýchto hľadísk členenia mechanických technických prostriedkov ochrany si môžeme stanoviť celú radu, a to podľa aktuálnosti ich využitia. V tejto súvislosti si môžeme urobiť delenie podľa druhových predstaviteľov. Druhových predstaviteľov možno deliť z rôznych pohľadov a kritérií podľa:

- mechanickej odolnosti, tuhosti a pevnosti,
- použitých konštrukčných prvkov a prevedení,
- úpravy k zvýšeniu odolnosti,
- spôsobu inštalácie.

Mechanické prostriedky sa používajú k:

- istenie všetkých kritických miest v objekte, hlavne vstupov,
- vytváranie oddelujúcich bezpečnostných bariér a stien,
- vytváranie úschovných miest,
- zaisťovanie dodržovania režimu a režimovanie.

3.2 Elektronické technické prostředky ochrany

Úlohou elektronických technických prostředků je plnění úloh:

- a) **preventivních** – prevence elektronické technické ochrany spočívá už v samotném fakte ich existencie a využitia. Viditeľné umiestnenie ich niektorých prvkov z 80% odvracajú potencionálnych páchatel'ov od úmyslu v danom objekte uskutočniť pripravovanú trestnú činnosť. Pri ochrane objektu zabezpečovacími elektronickými systémami je potrebné podľa stupňa rizikovosti voliť i stupeň kvality takýchto systémov, poprípade zvolenie i násobenia rôznych systémov.
- b) **podporne informačných** – tieto úlohy vo svojom dôsledku:
 - podporujú mechanickú ochranu tým, že signalizujú kde dochádza k narušeniu obvodového plášťa (šetrí sily fyzickej ochrany),
 - sťažujú alebo znemožňujú neoprávnený pohyb v priestore,
 - zefektívňujú fyzickú ochranu tým, že signalizujú, kde dochádza k narušeniu obvodového plášťa (šetrí sily fyzickej ochrany),
 - urýchľujú a skvalitňujú zákrok fyzickej ochrany, tým, že umožňujú vizuálnu kontrolu celého objektu, hlavne kritických miest,
 - informujú o iných skutočnostiach nevyhnutných pre zaistenie ochrany.
- c) **dokumentačných** – dokumentácia má zvláštny význam pre orgány činné v trestnom konaní a poisťovňu. Rozsah prvkov elektronickéj ochrany v základnom prevedení je tvorený:
 - zariadením EZS (elektronickou zabezpečovacou signalizáciou),
 - zariadením EPS (elektronickou protipožiarnou signalizáciou – dohľadové videokomunikačné systémy),
 - inými technickými zariadeniami podporujúcimi ochranné hľadisko,
 - súbor mechanicko-zábranných komponentov eliminujúcich kritické miesta.

Elektronické systémy a prvky môžeme členiť do nasledujúcich skupín:

- ústredne,
- čidlá,
- optické a akustické prvky,
- elektronické zámky,

- vstupné systémy,
- tiesňové hlásiče,
- ochrana rozvodov,
- systémy a prvky prepravy cenností,
- systém ochrany vozidiel,
- prvky osobnej ochrany.

Významnou súčasťou elektronických systémov ochrany sú pulty centralizovanej ochrany, ktoré môže byť prevádzkované:

- Políciou ČR,
- obecnými (mestskými) políciami,
- súkromnými bezpečnostnými agentúrami, ktoré spravidla súbežne zabezpečujú i výjazdové (zásahové) hliadky pre prípad narušenia objektu,
- pultmi centralizovanej ochrany.

V súvislosti s elektronickou ochranou objektov je potrebné si uvedomiť dve významné skutočnosti:

- výhodou EZS je ich neutrálnosť,
- efektívnosti a účinnosti elektronickej ochrany možno dosiahnuť iba v návaznosti na fyzický faktor, tj. fyzickú ochranu.

3.2.1 Elektronická zabezpečovacia signalizácia

Ide o elektronické systémy slúžiace k včasnej signalizácii nežiaduceho stavu, vniknutiu alebo pokusu o vniknutie do stráženého priestoru alebo iné nežiaduce činnosti narušiteľa.

Samočinne alebo prostredníctvom ľudského činiteľa urýchľuje predanie tejto informácie určenej osobe k ďalšiemu opatreniu. Je tvorené:

- sústavou čidiel a tiesňových hlásičov,
- prenosovou trasou poplachového signálu,
- riadiacou jednotkou (ústredňou) opatrenou ovládacím panelom, informačnou a zapisovacou jednotkou,
- príslušenstvom.

Normy zabezpečovacej techniky kladú rôzne požiadavky na zaistenie objektov EZS.

Z tohto pohľadu je rozlišovaná:

- ochrana kľúčová,
- ochrana priestorová celoplošná,
- ochrana plášťová,
- stráženie na uzatvorenie,
- stráženie na uzamknutie,
- stráženie na priechod,
- stráženie na preraz.

Veľmi významnými komponentmi EZS sú detektory (čidlá):

- a) detektory pohybu
 - infradetektory pasívne a aktívne,
 - ultrazvukové,
 - duálne čidlá.
- b) čidlá kontroly kľudového stavu
- c) ochrana skla
- d) detektory vibrácií
- e) snímače osobnej ochrany
- f) vstupné systémy a elektronické zámky
- g) autoalarmy

3.2.2 Elektronická požiarne signalizácia

Elektronická požiarne signalizácia slúži k signalizácii vzniku ohniska požiaru a jeho rozširovanie na ďalšie priestory.

Celý tento systém je tvorený subsystémami:

- detektory (čidla, hlásiče) požiaru,
- ústredňa (riadiaca jednotka),
- doplnujúce zariadenie a príslušenstvo.

Detektory (čidla, hlásiče) požiaru je možné rozlíšiť na:

- a) optické hlásiče dymu
- b) plamenné hlásiče dymu
- c) tepelné hlásiče požiaru
- d) ionizačné hlásiče dymu
- e) lineárne hlásiče dymu
- f) kombinované hlásiče

3.2.3 Dohľadové a dokumentačné systémy

Dohľadové a dokumentačné prostriedky spočívajú v tom, že prostredníctvom videokamier (videokamerových systémov) je realizovaný tzv. diaľkový elektronickooptický dohľad nad určitými vybranými objektmi či priestormi. Dohľad je realizovaný pomocou pracovníkov fyzickej ochrany, ktorí sledujú situáciu v týchto priestoroch na monitoroch. Táto situácia môže byť pre potreby dokumentačné ďalej zaznamenávaná na videorekordéroch.

Videosystémy sú tvorené:

- a) kamerovým subsystémom (jednotlivé kamery alebo systémy rozmiestnených kamier):
 - pevných alebo pohyblivých,
 - čiernobielych alebo farebných.
- b) monitorovým systémom:
 - jednotlivý monitor s možnosťou prepínania na rôzne videokamery,
 - delené monitory,
 - sústava viacerých monitorov.
- d) záznamovými systémami:
 - videorekordéry,
 - počítač s tlačiarňami s možnosťou vyhotovenia tlače obrázku apod.
- e) ďalšie pomocné a doplnkové systémy

4 TECHNICKÉ PROSTRIEDKY V KRIMINALISTIKE Z HĽADISKA POTRIEB SÚKROMNÝCH DETEKTÍVOV

Informácie získané pomocou technických metód a prostriedkov môžu byť využité ako pramene dôkazov, pokiaľ boli pri tomto postupe, tj. v priebehu ich použitia, dodržané ustanovenia trestného zákona. V ostatných prípadoch môžu byť tieto informácie využité k organizovaniu ďalšieho postupu operatívne pátrajúcich pracovníkov alebo súkromných detektívov.

Kriminalistickotechnické prostriedky z hľadiska ich použitia delíme na:

- a) technické prostriedky slúžiace k vyhľadávaniu kriminalistickotechnických stôp a ich znakov
- b) technické prostriedky používané k fixácií a zaisťovaniu stôp
- c) technické prostriedky používané pri znaleckom skúmaní stôp a iných vecných dôkazov

Pri odhaľovaní, vyšetrowaní a predchádzaní trestnej činnosti môžu využiť kriminalistických metód, prostriedkov a postupov tieto subjekty:

- odborník konzultant: - orgány činné v trestnom riadení,
 - odborník konzultant,
 - znalec.
- neprocesná ale zákonná forma využitia kriminalistickotechnických metód, prostriedkov a postupov v priebehu operatívne pátracej činnosti a v činnosti súkromného detektíva:
 - operatívny pracovník,
 - súkromný detektív.

Kriminalistickotechnické metódy, prostriedky a postupy sú jednotné. To značí, že osoby s rôznym procesným postavením (orgán činný v trestnom riadení, znalec, operatívny pracovník, ale i súkromný detektív) môžu v prípade potreby v rámci svojich možností a svojej kompetencie použiť ktorúkoľvek potrebnú kriminalistickotechnickú metódu či postup.

V praxi dochádza k členení metód, prostriedkov a postupov podľa:

- a) rozlíšiteľnosti technických možností a subjektov, ktoré kriminalistické metódy, prostriedky a postupy používajú
- b) účelnosti využitia kriminalistickotechnických metód, prostriedkov a postupov a zložitosti zariadenia

5 HOTELOVÝ DETEKTÍV

Hotelovým detektívom je myslený súkromný detektív vykonávajúci službu v hoteli, reštaurácii, vinárni, kasínu a iných zábavných a rekreačných zariadeniach. Je priamo podriadený majiteľovi a výkonnému riaditeľovi súkromnej detektívnej agentúry. Činnosť hotelového detektíva možno charakterizovať ako jeden z druhov profesionálnej úrovne súkromnej detektívnej činnosti. Ide o zaisťovanie ochrany majetku a osôb a to za využitia niektorých foriem, metód a prostriedkov súkromnej detektívnej činnosti, buď úplne skrytým, alebo čiastočne skrytým spôsobom. Pri svojej činnosti využíva foriem, metód a prostriedkov, ako i ďalších poznatkov kriminalistickej teórie a praxe.

Činnosť zaisťuje hlavne: - dozorom a dohľadom,

- pozorovaním (otvoreným, skrytým),

- foto-, video- a audiodokumentáciou (záznamami).

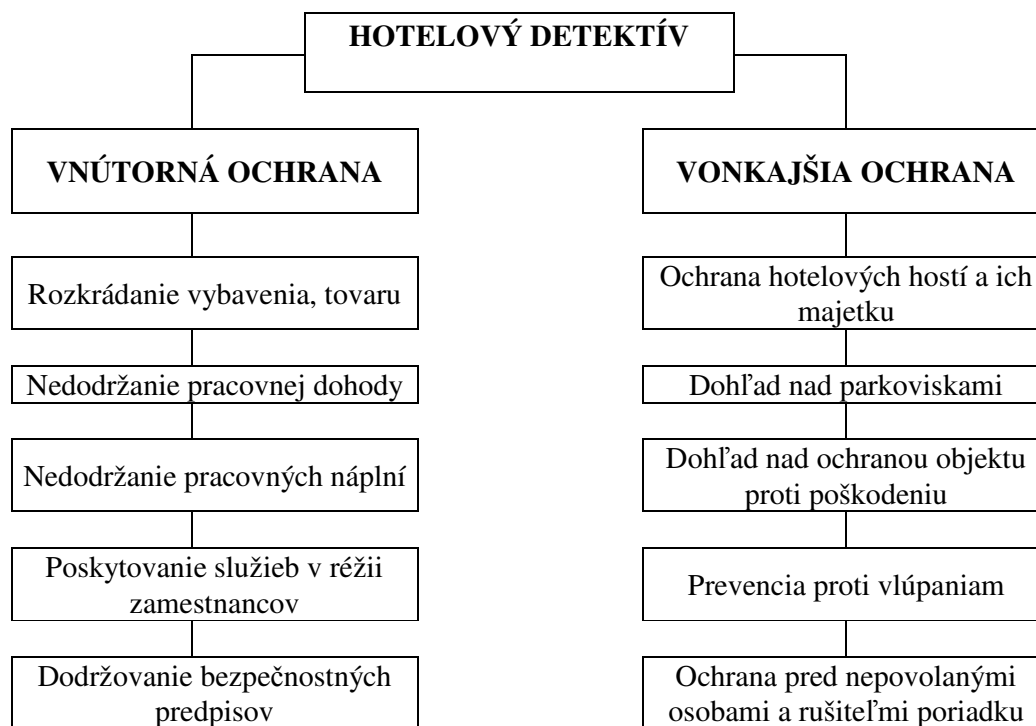
5.1 Úlohy hotelového detektíva

Hotelový detektív plní nasledujúce úlohy:

- dohliada nad dodržovaním verejného poriadku a bezpečnosti v hoteli či inom zábavnom zariadení (herni, kasínu,...), ako i v reštauračných priestoroch,
- dohliada v rozsahu stanovenom vedením podniku nad dodržiavaním hotelového poriadku, či poriadku iného obdobného zariadenia, hygienických, protipožiarnych zásad, zásad a predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- chráni hotelových hostí, návštevníkov reštauračných a zábavných zariadení, ako i pracovníkov hotelu pred útokmi nežiadúcich či nevhodne sa chovajúcich osôb, pred vreckovými krádežami, krádežami na izbách a v šatniach,
- dohliada, aby sa v ubytovacích priestoroch, ani v prevádzkových priestoroch nezdržovali nepovolané osoby a zisťuje totožnosť u nepovolaných a podozrivých osôb v týchto priestoroch,
- robí dozor nad parkoviskami patriacimi k hotelu alebo podobnému zariadeniu, ktoré je predmetom ochrany,

- podľa požiadaviek vedenia hotelu kontroluje dochádzku personálu a aby si personál neodnášal a vo vlastnej réžii nepredával tovar,
- kontroluje a dohliada nad dodržiavaním stanoveného režimu uložení a vydávaní kľúčov hotela, reštauračného alebo zábavného zariadenia a prevádzkových zariadení, na riadne uzamykanie a zaistenie týchto priestorov,
- o všetkých významných skutočnostiach informuje vedenie hotelu a bezpečnostnej agentúry,
- v prípade, že v hoteli alebo v reštauračných a zábavných priestoroch, poprípade prevádzkových priestoroch patriacich k zariadeniu dôjde k trestnému činu alebo inému vážnemu protiprávnemu jednaniu, zaistí miesto činu a podozrivé osoby do príchodu polície a okamžite informuje políciu,
- pri výkone služby zaisťuje súčinnosť s pracovníkmi Polície ČR a mestskej polície,
- spolupracuje s personálom hotelu, reštauračného či zábavného zariadenia.

Tab. 1. Vonkajšia a vnútorná ochrana vykonávaná hotelovým detektívom

5.2 Povinnosti hotelového detektíva

Pri prevedení akéhokoľvek zákroku je povinný:

- zistiť a stotožniť svedkov zákroku,
- spracovať úradný záznam o dôvodoch a priebehu zákroku a odovzdať vedeniu súkromnej detektívnej agentúry, ktorá odovzdá kópiu podľa okolností príslušnej zložke Polícii ČR,
- ak došlo pri zákroku ku zraneniu osoby, poskytnúť prvú pomoc a následne lekársku pomoc,
- ak to vyžadujú okolnosti prípadu, hlavne z ohľadom na budúce šetrenie a ďalšie opatrenia orgánu Polície ČR, je povinný urobiť zaistenie miesta činu proti znehodnoteniu kriminalistických stôp.

V priebehu služby mu je zakázané:

- požívať alkoholické nápoje alebo lieky s psychotropnými účinkami (ak sú mu predpísané lekárom, je povinný o tom informovať vedenie súkromnej detektívnej agentúry),
- spať,
- robiť akúkoľvek činnosť, ktorá by ho odvádzala od plnenia jeho povinností (sledovať TV, prijímať súkromné návštevy a súkromné telefonáty),
- opúšťať chránený objekt či priestor pred vystriedaním.

Do služby je povinný nastúpiť riadne odpočínutý a v dobrom fyzickom a psychickom stave. Pri svojej činnosti je povinný zachovávať úplnú diskretnosť a mlčanlivosť pred nepovolánymi osobami o skutočnostiach, o ktorých sa dozvie v súvislosti s výkonom služby. Do služby je povinný nastúpiť riadne odpočínutý a v dobrom fyzickom a psychickom stave. Za svojej činnosti má v prípade porušenia právnych a ďalších noriem kárnu, správnu, hmotnú a trestnú zodpovednosť. O svojich šetreniach a zhromažďovaní informácií a dôkazov spracováva služobný záznam s uvedením návrhov a ďalších opatrení. Na záver činnosti spracuje podrobnú týždennú alebo mesačnú správu, kde urobí analýzu získaných informácií a dôkazov a spracuje návrh opatrení.

Neplnenie povinností je nutné posudzovať ako porušenie pracovných povinností podľa zákonníku práce.

6 FORMY A METÓDY SÚKROMNEJ DETEKTÍVNEJ ČINNOSTI

Súkromná detektívna služba je realizovaná prostredníctvom foriem a metód súkromnej detektívnej činnosti. Rozdiel medzi formou a metódou možno charakterizovať tak, že forma je vonkajším výrazom obsahu typovej skupiny činnosti a metóda je prostriedkom naplňovania jej obsahu.

6.1 Formy súkromnej detektívnej činnosti

Formou súkromnej detektívnej činnosti rozumieme charakteristiku všeobecných cieľov, ktorých má byť súkromnou detektívnou činnosťou dosiahnuté v konkrétnom prípade v procese realizácie súkromnej detektívnej činnosti. Význam foriem súkromnej detektívnej činnosti spočíva v tom, že pomáhajú súkromnému detektívi už od začiatku správne stanoviť a vytýčiť ďalšie zameranie vlastného postupu, správnu voľbu metód a prostriedkov súkromnej detektívnej činnosti a ukazujú mu tendencie vývoja skúmaného problému. Znalosť tejto tendencie je východiskom, ktoré súkromnému detektívi umožňuje správne organizovať na spoľahlivom základe svoju prácu.

6.2 Metódy súkromnej detektívnej činnosti

Metódou súkromnej detektívnej činnosti rozumieme určitý typový postup smerujúci k naplneniu a realizácii niektorej z foriem súkromnej detektívnej činnosti. V rámci súkromnej detektívnej činnosti využívame hlavne metód:

- a) kriminalistických,
- b) forezných disciplín (hlavne súdna psychológia, kriminológia, sociológia apod.),
- c) modifikovaných kriminalistických metód a metód forezných disciplín, metód policajnej práce hlavne kriminálnej polície a metód správnej činnosti, a to pre potreby súkromnej detektívnej práce,
- d) špeciálnych metód súkromnej detektívnej činnosti,
- e) jednotlivých,
- f) súhrnných či komplexných.

7 DETEKTÍVNÝ DOHLĀD

Detektívny dohľad je forma súkromnej detektívnej činnosti spočívajúci v súhrne úkonov a opatrení, využívajúcich rôzne metódy súkromnej detektívnej činnosti, smerujúcich ku kontrole dodržiavania žiaduceho stavu a k včasnému zisteniu stavov, ktoré sú v rozpore so stavom žiaducim a k včasnému prijatiu účinných opatrení k opätovnému nastoleniu stavu žiaduceho.

Obsahom detektívneho dohľadu v rámci tejto činnosti je dohľad nad dodržiavaním verejného poriadku a bezpečnosti v hoteloch, reštauračných a zábavných objektoch, herniach a kasínach apod. a dohľad nad dodržiavaním stanoveného režimu v danom objekte. V rámci tejto činnosti môže byť robený i dohľad nad záujmovými osobami, spravidla zamestnancami takéhoto objektu, s cieľom zaistiť dodržiavanie pracovnej morálky, zabránenie v rozkrádaní, zabránenie v predaji vlastného tovaru apod.

V detektívnom dohľade prevláda spravidla individuálna práca detektíva zameraná na objekt, či objekty záujmu (napr. hoteloví hostia a personál). Viac-menej i tu môže súkromný detektív spolupracovať alebo vstupovať do súčinnosti, a to hlavne v tom prípade, že tu pracuje niekoľko bezpečnostných subjektov (ako napr. pracovníci fyzickej či technickej ochrany objektu).

Nemožno ani vylúčiť situačnú spoluprácu s políciou, nech ide o mestskú (obecnú) políciu či Políciu ČR, ak to mimoriadnosť situácie vyžaduje.

Veľmi významná je hlavne u hotelových detektívov spolupráca so zamestnancami zákazníka, ktorá môže značne prispieť k získaniu preventívnych a detektívnych informácií na strane jednej a získanie svedkov pre prípad potreby na strane druhej. Táto varianta prichádza do úvahy v prípade, že detektívna služba je najímaná. U väčších hotelových komplexov je lepšia vlastná detektívna služba.

Pri realizácii uvedenej súčinnosti a spolupráce v rámci detektívneho dohľadu je potrebné vždy dbať na zachovanie potrebnej miery utajenia, hlavne tam, kde je detektívny dohľad robený utajene.

8 DETEKTÍVNE PÁTRANIE PO VECIACH

8.1 Súčinnosť a spolupráca v rámci detektívneho pátrania

Detektívne pátranie možno realizovať individuálne i tímovo. Súčinnosť a spolupráca získaním čo možno najúspešnejších informácií o veciach zo strany zákazníka umožňujúci vykonávateľom i pracovníkom zjednávajúcim zmluvu a umožňujúci detektívnym pracovníkom urobiť si potrebný prehľad, stanoviť verzie postupu pátrania a v neposlednom rade realizáciu účinných detektívnych úkonov.

Pokiaľ bude zvolený tímový postup pátrania, je veľmi dôležité hlavne stanoviť:

- kto riadi, organizuje a kontroluje,
- kto je zapojený vo vlastnej realizácii detektívneho pátrania,
- kto k realizácii detektívneho pátrania použije akých metód,
- aké sú vytýčené pátracie verzie a kto, ktorú verziu bude preverovať,
- informačné väzby medzi subjektami súčinnosti a spolupráce,
- varianty postupu pre rôzne vzniknuté situácie apod.

8.2 Taktické zásady detektívneho pátrania

K základným zásadám pátrania patrí:

- a) **reálnosť** – zásada reálnosti znamená, že pátranie po nejakom objekte by malo byť zahájene až vtedy, ak sú k dispozícii informácie:
 - o tom, že objekt skutočne existuje,
 - o charakteristických znakoch hľadaného objektu.
- b) **koordinovanosť** – je potrebné hľadať podmienky i pre uplatnenie tejto zásady. Ide hlavne o:
 - nájdenie možností súčinnosti a spolupráce s ďalšími súkromnými detektívnymi agentúrami a ich zapojenie do vlastného pátrania,
 - uplatnenie zásady koordinovanosti v súkromnom detektívnom pátraní potom predpokladá:

- sústred'ovanie a vyhodnocovanie všetkých dostupných informácií,
 - spracovávať, upresňovať, doplňovať a operatívne meniť plán postupu detektívneho pátrania,
 - zaisťovať včasnú informovanosť všetkých, ktorí sa na tomto detektívnom pátraní podieľajú.
- c) operatívnosť a rýchlosť** – tento význam v pátraní vyplýva zo skutočnosti, že situácia hľadaného objektu sa môže pomerne rýchlo meniť a premiestňovanie je spravidla rýchle realizované. Tu sa uplatňuje policajná zásada „pátranie po horúcej stope“,
- d) súčinnosť s verejnosťou** – spolupráca s verejnosťou v jednotlivých prípadoch pátrania vedie spravidla k veľmi dobrým výsledkom, pretože všímavosť nezúčastnených osôb býva v mnohých prípadoch veľmi pozitívna.

Súkromný detektív môže veľmi často plniť zákazku k pátraní po veciach. Môže sa jednať o umelecké predmety, starožitnosti, veci odcudzené pri vlúpaní do objektu a pod. Na rozdiel od postupu polície spravidla pôjde iba o vypátranie vecí a nie o objasnenie trestného činu a usvedčenie páchatel'a, poprípade zistenie miest odbytu, i keď ani takú činnosť nemožno úplne vylúčiť. Pre pátranie po veciach je veľmi dôležitá dokonalá miestna a osobná znalosť a využitie informačných prostriedkov (pomocných síl) z daného prostredia. Preto je vhodná v danom smere súčinnosť súkromných detektívnych agentúr.

Pátranie po veciach sa zameriava na:

- a) oficiálne miesta (obchody s použitým tovarom, obchody so starožitnosťami, opravovne elektrotechnického tovaru apod., podľa charakteru hľadanej veci),
- b) neoficiálne miesta, kam radíme miesta koncentrácie rôznych priekupníkov a podobne.

Úspešnosť pátrania závisí na:

- a) presnom a úplnom zistení popisu hľadanej veci, (výrobné čísla, značky, farby, materiálu, hodnoty a ostatné charakteristické a identifikačné znaky),
- b) správnom a presnom postupe v procese pátrania, ktorý je závislý na množstve a kvalite informácií, ktoré sa podarí k danému problému získať a správne analyzovať a výsledné informácie dobre interpretovať.

9 DETEKTÍVNE POZOROVANIE

9.1 Problematika detektívneho pozorovania (vizuálna kontrola)

Ide o metódu, ktorá v konkrétnej podobe je spolu s ostatnými metódami nedielnou súčasťou naplňovania obsahu jednotlivých foriem súkromnej detektívnej činnosti, a to predovšetkým:

- detektívnej previerky,
- detektívneho rozpracovania,
- detektívneho dokumentovania.

Metóda detektívneho pozorovania zaujíma v reťazci detektívnych metód jedno z kľúčových postavení. Bezprostredne nadväzuje na metódu osobného pátrania, s ktorou sa v obecnej rovine prelína. Detektívne pozorovanie pri realizácii osobného pátrania v mnohých prípadoch slúži k efektívnemu zavŕšeniu uplatnenia metódy osobného pátrania.

Metóda súkromného detektívneho pozorovania je veľmi významnou a účinnou metódou súkromnej detektívnej činnosti v rámci poskytovania súkromných detektívnych služieb. Jedná sa o kontrolu záujmového objektu pozorovaním. Táto kontrola môže byť, robená:

- otvoreným spôsobom: - staticky,
- dynamicky.
- skrytým spôsobom: - staticky,
- dynamicky.

10 SÚČINNOSŤ A SPOLUPRÁCA S ĎALŠÍMI SUBJEKTAMI

Žiadny zo subjektov boja proti zločinnosti a kriminalite nemôže sám tento zložitý zápas s negatívnymi spoločenskými javmi vyriešiť. Je preto potrebné ujasniť miesto a úlohu detektívnych služieb v systéme boja so zločinnosťou a kriminalitou.

10.1 Súčinnosť a spolupráca z hľadiska potrieb detektívnych služieb

Súkromné bezpečnostné služby tvoria subsystemy strážnych služieb, technických služieb a detektívnych služieb. Z hľadiska potrieb detektívnych služieb je potrebné najprv vyjasniť podstatu a zmysel súčinnosti a spolupráce, hlavne preto, že jej realizácia bude rôznorodá ako napr.:

- otvorená,
- utajená,
- priama,
- sprostredkovaná apod.

Súčinnosťou rozumieme stanovenie alebo zavedenie a realizáciu aktívnych vzťahov medzi ľuďmi či organizáciami podľa určitých pravidiel, ktoré sú záväzné a podmieňujú celkový efekt častí a celkov. U súčinnosti výrazne pôsobí prvok riadenia, teda formálny charakter väzieb. Súčinnosť je vzťah najmenej dvojstranný, i keď môže byť a spravidla je mnohostranný.

10.2 Súčinnosť a spolupráca s políciou

Podstatne širšiu škálu foriem, metód a spôsobov súčinnosti a spolupráce súkromných detektívnych služieb, možno predpokladať vo vzťahu k republikovej i obecnej polícii, s ohľadom na charakter súkromných detektívnych služieb potom hlavne ku poriadkovej polícii. Táto súčinnosť a spolupráca by mala byť všeobecná a konkrétna, cielená a obojstranná. Je však treba mať na zreteli, že súkromné detektívne služby sú služby komerčné a tak tu musí byť dodržiavaná a rešpektovaná diskretnosť voči klientovi a jeho oprávnenému záujmu.

10.3 Súčinnosť a spolupráca so službou KPV

Táto spolupráca sa môže byť realizovaná predovšetkým formou vzájomnej výmeny prípustných informácií, hlavne pri identifikácii osôb a vecí, ale tiež pri realizácii jednotlivých foriem a metód detektívnej činnosti. V niektorých prípadoch môže byť v rámci súčinnosti a spolupráce prevedená spoločná identifikácia osôb a vecí, alebo súkromná detektívna služba môže robiť prvotné zaistenie miesta činu pred príchodom polície a pred ďalšími kriminalistickými úkonmi. S ohľadom na formy a spôsoby súčinnosti a spolupráce s políciou, je potrebné si uvedomiť významnú úlohu pracovníkov detektívnych služieb ako svedkov v prospech vyšetrovacích orgánov.

10.4 Súčinnosť a spolupráca s ďalšími orgánmi činnými v trestnom riadení i pôsobiacimi v oblasti súdnych sporov

Je tu potrebné dbať na informovanosť nadriadených orgánov a ich potrebnú dokumentáciu. Správne chápanou súčinnosťou a spolupracou súkromných detektívnych služieb s orgánmi činnými v trestnom riadení či v ďalších formách riadenia sa znásobujú sily a výsledky boja so zločinnosťou a proti kriminalite a hlavne jej prevencia. Tu prichádza v úvahu spolupráca iba prostredníctvom advokátov, podnikových, či komerčných právnikov.

10.5 Súčinnosť a spolupráca s obecnou (mestskou) políciou

S mestskou políciou bude spolupráca uskutočňovaná spravidla v oblasti výmeny informácií v závislosti na rozsahu oprávnení a povinností zverených tejto polícii, teda v oblasti priestupkov.

10.6 Súčinnosť a spolupráca medzi jednotlivými detektívnymi službami

Táto spolupráca môže mať značný význam medzi jednotlivými detektívnymi službami, či súkromných detektívnych a strážnych služieb, technických služieb a vlastnej

ochrany, teda vo vnútri súkromných bezpečnostných služieb. I keď tu bude dochádzať ku komerčným stretom, je táto spolupráca nutná a pre vývoj súkromných detektívnych služieb veľmi potrebná.

10.7 Súčinnosť a spolupráca s protipožiarnou ochranou, hygienickou a zdravotníckou službou, havarijnými službami apod.

Pokiaľ ide o vzťahy súčinnosti a spolupráce s protipožiarnou ochranou, zdravotníckymi a hygienickými službami, havarijnými službami apod., súčinnosť je tesnejšia medzi týmito službami a strážnymi či technickými službami než službami detektívnymi. Ide však spravidla o spoluprácu jednorázovú a časovo obmedzenú v rámci realizácii konkrétnej zákazky a v jej rámci o konkrétnu formu či metódu súkromnej detektívnej činnosti.

10.8 Vzťahy súčinnosti a spolupráce súkromných detektívnych služieb a ďalšími subjektami

Rozsiahle pole spolupráce detektívnych služieb sa ponúka vo vzťahu k občanom. Významná je pochopiteľne súčinnosť a spolupráca so zákazníkom súkromných detektívnych služieb. Pre získavanie a overovanie či dokumentáciu informácií, indícií a dôkazných prostriedkov v rámci súkromnej detektívnej činnosti má význam súčinnosť a spolupráca so správcami zdrojov informácií, ako sú napr. databanky, databázy, evidencie, registrácie, archívy apod.

11 SÚKROMNÝ DETEKTÍV A PSYCHOLÓGIA

K tomu, aby súkromný detektív mohol úspešne, a predovšetkým kvalifikovane realizovať súkromnú detektívnu činnosť, musí disponovať rôznorodými – interdisciplinárnymi a obsiahlymi znalosťami a skúsenosťami. K ich získaniu musí využívať všetky možné zdroje:

- rozsiahle interdisciplinárne teoretické vedomosti,
- osobné, životné a profesné skúsenosti,
- psychologické znalosti a skúsenosti,
- sprostredkované skúsenosti zachytené v literatúre a iných informačných zdrojoch apod.

Práca súkromného detektíva vyžaduje aby mal základnú predstavu o hlavných odvetviach spoločenskej praxe, hlboké znalosti spoločenských vied, ale predovšetkým špeciálne znalosti nutné pre výkon súkromnej detektívnej činnosti opierajúce sa o súkromnú detektívnu a kriminalistickú prax – znalosti potrebné pre výkon kriminalistickej a súkromnej detektívnej profesie, odbornú spôsobilosť pre výkon súkromných detektívnych služieb. V tejto súvislosti ide predovšetkým o vedné disciplíny, ako sú:

- právo,
- kriminalistika,
- kriminológia,
- logika,
- informačné technológie,
- sociológia,
- pedagogika,
- psychológia a ďalšie.

Psychologické aspekty zaujímajú vo vedomostiach a skúsenostiach súkromného detektíva, a teda i v jeho činnosti, nezastupiteľné miesto. Je tomu tak, pretože súkromná detektívna činnosť je práca s ľuďmi, a to s ľuďmi rôzneho zamerania, rôzneho chovania, jednaní a pod.

11.1 Psychológia ako vedný odbor nezastupiteľný v súkromnej detektívnej činnosti

Psychológia predstavuje vedeckú disciplínu, ktorá objavuje a skúma zákonitosti psychiky a jej vplyvu na chovanie a jednanie človeka. Psychológia nám umožňuje hlboké poznanie významných a v rade smerov i rozhodujúcich prejavov a stránok psychiky človeka (ľudskej psychiky), psychiky súkromného detektíva i objektov jeho pôsobenia (osôb, s ktorými prichádza vo svojej činnosti do styku). Skúmanie psychických javov, prejavov a stránok je nutné sledovať v ich jednote a pohybe (dynamike). Psychické javy je treba chápať ako funkciu mozgu. Funkciu psychiky je treba vidieť v regulácii činnosti ľudského organizmu. Jednotu ľudskej psychiky je potrebné vidieť v spojení poznávacej, aktivačnej a regulačnej stránky. Jednota ľudskej psychiky predstavuje cieľavedomé a aktívneho jedinca – človeka, v našom prípade súkromného detektíva. Psychológia musí skúmať a vysvetľovať duševné javy ako vedomia a činnosti.

Psychológia sa nesmie zaoberať iba štúdiom predmetu, ale naopak musí ako každá iná veda súčasne vyzbrojovať človeka – súkromného detektíva k tomu, aby mohol využiť získané vedecké poznatky vo svojej praktickej činnosti. Tým je tiež psychológia nevyhnutným aspektom teórie a praxe súkromnej detektívnej činnosti. Správne uplatnenie psychologických poznatkov v súkromnej detektívnej praxi potom napomáha kvalifikovanej a profesionálnej realizácii súkromnej detektívnej práce.

Psychológia ako vedný odbor si v priebehu svojho vývoja vytvorila jednotlivé psychologické disciplíny – praktické odvetvia psychológie so špeciálnym cieľom ich zamerania. Tieto praktické odvetvia psychológie využívajú výsledky obecných psychologických výskumov a organizujú špeciálne skúmanie k odhaleniu dielčích zákonitostí špecifických oblastí životnej ľudskej praxe a jednotlivých typických druhov ľudskej činnosti.

Takto sa napríklad vytvorila:

- klinická psychológia,
- sociálna psychológia,
- pedagogická psychológia,

- vojenská psychológia,
- psychológia práce.

Z rozvojom právnej vedy vznikla potreba využiť psychológiu v oblasti práva a s ním súvisiacich odborov. Psychológia sa uplatnila v odboroch, ako sú kriminológia, penológia, kriminalistika. Potreba rozvoja a uplatnenia psychológie v týchto neustále rastie a stáva sa stále naliehavejšou. Uplatnenie psychologických poznatkov v jednotlivých konkrétnych oblastiach praktickej činnosti však ešte nepredstavuje vytvorenie samostatnej psychologickej vednej disciplíny. Právo na samostatné postavenie v sústave psychologickej vedy a praxe získava len taký systém psychologických poznatkov, ktorý má svoj špecifický obsah a zákonitosti. Takéto požiadavky spĺňa oblasť súdnej, kriminalistickej či penologickej praxe a nie je sporu o tom, že ich spĺňuje i súkromná detektívna činnosť. Vznikli a naďalej sa také odvetvia psychológie, ako je:

- súdna psychológia,
- penologická psychológia,
- kriminálna psychológia atď.

rozvíjajú a je žiadúce tiež formulovať, skúmať a rozvíjať psychológiu súkromnej detektívnej činnosti. V tomto smere teda vychádzame z toho, že psychologické aspekty súkromnej detektívnej činnosti – psychológie súkromnej detektívnej praxe nie je len obyčajným použitím poznatkov obecnej psychológie, sociálnej psychológie, pracovnej psychológie, súdnej psychológie či kriminálnej psychológie. Psychologické aspekty súkromnej detektívnej činnosti majú svoje špecifiká, svoje špecifické zákonitosti, a plnia svoje samostatné úlohy v psychologickej teórii i praxi.

11.2 Psychologické aspekty

Psychologické aspekty týkajúce sa samostatnej osobnosti súkromného detektíva:

Súkromná detektívna práca je činnosť duševná. Preto je potrebné, aby súkromný detektív sa zamyslel a venoval pozornosť svojej duševnej hygiene a organizácii svojej duševnej práce. V tejto súvislosti ide o to, aby :

- súkromný detektív sa vyznal sám v sebe, aby sa vyznal vo svojom vlastnom duševnom živote, aby porozumel sám sebe a svojmu “ja”. Ide o to, aby súkromný detektív poznal svojej slabé a silné stránky, aby poznal svoje schopnosti a vedel ich využiť pri každo-dennej činnosti,
- manažéri súkromnej detektívnej kancelárie poznali a vedeli využiť psychologických predností a schopností jednotlivých zamestnancov súkromnej detektívnej kancelárie.

Súkromný detektív si v súvislosti s duševnou hygienou musí uvedomiť predovšet-kým, že na činnosti nervovej sústavy závisí:

- všetok psychický život,
- jeho chovanie a jednanie,
- jeho schopnosti apod.

Pracovná výkonnosť súkromného detektíva, rovnako ako inej profesie či iného člo-veka, nie je neobmedzená. Súkromná detektívna činnosť patrí k profesiám, u ktorých sa vyžaduje značné vynaloženie energie. Preto tiež nie každý človek má pre súkromnú detek-tívnu prácu predpoklady a potrebné dispozície, a teda nie každý človek sa pre súkromnú detektívnu prácu hodí. I u súkromného detektíva dobre psychicky disponovaného sa vysky-tujú obdobia zníženej pracovnej schopnosti, ktoré každého človeka pod vplyvom jeho čin-nosti v istých intervaloch prepadajú. Takéto obdobia nazývame únavou. Zníženie pracovnej schopnosti je potom objektívnym ukazovateľom únavy. Veľkú únavu nazývame prepraco-vanosťou.

Pokiaľ sa súkromný detektív dostane do stavu únavy, alebo dokonca prepracovanosti, dopúšťa sa svojim jednaním a chovaním vážnych chýb. V súkromnej detektívnej činnosti je tento stav značne nebezpečný, a to ako pre samotného súkromného detektíva, tak pre výsledok práce. Chyby v súkromnej detektívnej práci sú veľmi ťažko napravitel'né a v rade prípadov ich už nemožno napraviť. Preto je tiež pre kvalitu súkromnej detektívnej činnosti potrebné, aby si toto uvedomoval súkromný detektív sám, ale i jeho nadriadení.

Účinná miera únavy je u každej pracovnej činnosti, u každého človeka, úplne normálny prejav. Stupeň únavy je závislý na:

- charaktere a stupni obtiažnosti vykonanej práce,
- individuálnych vlastnostiach a stavu psychiky každého človeka, teda i súkromného detektíva.

Najvýznamnejším predpokladom predchádzania únave, a teda i prepracovanosti, je správna organizácia pracovnej činnosti a v jej rámci pracovných prestávok. U súkromného detektíva spočíva problém v tom, že prostredie si nevyberá, a ani vyberať nemôže, pretože nemá možnosť ovplyvniť vplyvy nevhodného prostredia. O to sú potom tiež u súkromného detektíva vyššie požiadavky na jeho psychické dispozície, na správnu organizáciu práce a dostatočný odpočinok.

Psychologické aspekty týkajúce sa vlastných postupov a opatrení pri realizácii súkromnej detektívnej činnosti, ktoré ovplyvňujú realizáciu jednotlivých foriem a metód súkromnej detektívnej práce:

Veľmi významné sú psychologické aspekty vlastných postupov a opatrení robených v rámci súkromnej detektívnej činnosti, teda pri poskytovaní súkromných detektívnych služieb. K organizácii práce súkromného detektíva patrí požiadavka na rýchle tempo práce a na vysoké psychické nároky na túto činnosť, hlavne zvyknúť si na riešenie náročných a zložitých situácií, dokázať sa v nich orientovať a dokázať ich riešiť. Významnú úlohu v tejto oblasti zohráva motivácia. So psychologickými aspektmi práce súkromného detektíva, jeho postupov, opatrení a úloh súvisia hlavne nasledujúce oblasti:

- schopnosť poznať ľudí a vedieť ich odhadnúť,
- schopnosť komunikácie s ľuďmi,
- schopnosť ovplyvňovať ľudí,
- schopnosť usporiadať prostredie, v ktorom pracuje, a vedieť toto prostredie ovplyvniť v duchu potrieb vlastných zámerov a cieľov.

Psychológia by mala v tomto smere pomôcť súkromnému detektívovi odpovedať na otázky:

- V akom poradí čo najúspešnejšie a najúčelovejšie vybrať a použiť jednotlivé metódy, prostriedky, sily a pomocné sily súkromnej detektívnej činnosti?
- Ako sa chovať pri realizácii jednotlivých metód, pri využití jednotlivých prostriedkov, síl a pomocných síl súkromnej detektívnej činnosti?
- Ako si vysvetliť rozpory v realizácii a vo výsledkoch použitia jednotlivých metód, prostriedkov, síl a pomocných síl súkromnej detektívnej činnosti?
- Na ktoré osoby (objekty) súkromnej detektívnej činnosti obrátiť a zamerať svoju pozornosť, v akom poradí a prečo?
- Ako pochopiť, prečo určitá osoba jednala, či jedná tak, ako jednala či jedná. Prečo nejednala inak a ako ju prinútiť k tomu, aby inak jednala?
- Ako poznať povahové vlastnosti konkrétnej osoby (objektu), ktoré sú objektom súkromnej detektívnej činnosti?
- Ako zmeniť či ovplyvniť názory osoby (objektu), s ktorou súkromný detektív prichádza do styku apod.?

12 PRÁVNE ASPEKTY OCHRANY BEZPEČNOSTI PODNIKU

12.1 Trestný poriadok

§ 76

V súlade s § 76 odst. 2 trestného poriadku môže súkromný detektív rovnako ako ktorýkoľvek iný občan „... osobu, ktorá bola pristihnutá pri trestnom čine, zadržať, ak je potrebné k zaisteniu jej totožnosti, k zamedzeniu úteku alebo k zaisteniu dôkazov. Je však povinný zadržanú osobu ihneď odovzdať policajnému orgánu, pretože tento jediný je oprávnený činiť oprávnenia podľa trestného poriadku...“.

§ 2

Medzi základné zásady trestného riadenia v súlade s § 2 odst. 13 trestného poriadku patrí právo na obhajobu. Preto musí mať každý obvinený či obžalovaný právo sústrediť informácie (informácie o dôkazoch), dôkazy – dôkazne prostriedky vhodné a potrebné k obhajobe. Tie si môže zaobstarať sám, čo je pre podozrivú či obžalovanú osobu spravidla nedostupné, a to hlavne preto, že opatrenie podkladov potrebných pre trestné riadenie je odborne náročné nie len pre podozrivého či obžalovaného, ale i pre obhajcu. Vyžaduje to špeciálne znalosti a schopnosti. Preto, aby informácie a informácie o dôkazoch bolo možné previesť na dôkazy a dôkazné prostriedky, je tu spravidla nutná spolupráca súkromný detektív – súdny znalec príslušného odboru – advokát.

§ 42 a § 43

Zúčastnená osoba v súlade s § 42 trestného poriadku a poškodená osoba v súlade s § 43 trestného poriadku majú právo činiť návrhy v trestnom riadení. Aby tieto svoje práva mohli uplatniť, musia mať i právo zhromažďovať za týmto účelom informácie a dôkazy. A to buď sami alebo pomocou svojho zástupcu na základe zmluvného vzťahu. Zúčastnenou osobou v tomto smere rozumieme i podnik predstavovaný jej fyzickými osobami.

§ 50

Ustanovenie § 50 trestného poriadku dáva zúčastnenej osobe alebo poškodenému právo zvoliť si zmocnenca a dať sa zastupovať zmocnencom. Nič nevylučuje, že takýmto zmocnencom môže byť súkromný či firemný detektív. V takomto prípade má zmocnenec právo za zúčastnenú osobu či poškodeného robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky, je tiež oprávnený zúčastniť sa všetkých úkonov, ktorých sa môže zúčastniť zúčastnená osoba či poškodený. Má teda v súlade s § 42 tr. p. a §43 tr. p. právo nahliadať do spisu a k veci sa vyjadriť. K tomu musí mať tiež právo sústreďovať a zhromažďovať si potrebné informácie a dôkazné prostriedky.

§ 41

Podľa § 41 trestného poriadku má široké práva a povinnosti v trestnom riadení obhajca. Obhajcovi nič nebráni, aby potrebné dôkazy a informácie pre obhajobu si zaobstaral zmluvným spôsobom prostredníctvom súkromnej detektívnej služby.

12.2 Trestný zákon

§ 1

Podľa § 1 je „účelom trestného zákona chrániť záujmy spoločnosti,,, práva a oprávnené záujmy fyzických a právnických osôb“.

§ 13 a § 14

V súlade s § 13 trestného zákona – nutná obrana a § 14 trestného zákona – krajinná núdza sú stanovené podmienky tzv. obranných prostriedkov súkromného detektíva pri výkone súkromnej detektívnej činnosti. Tieto obranné zákroky by však v činnosti súkromného detektíva mali byť úplne výnimočné. Profesionalita súkromného detektíva nespočíva v jeho strelnej zbrani či iných obranných prostriedkoch, alebo znalosti bojových umení, ale v jeho intelektu. Súkromný detektív by mal pracovať tak, aby sa stretom a konfliktom vyhýbal, pretože na rozdiel od polície nie je špeciálne chránený zákonmi.

ZÁVER

Bakalárska práca sa zamerala na spracovanie čiastočného manuálu, ktorý ukazuje, ako by mala vyzerat' bezpečnostná ochrana hotelov v skutočnosti.

Nakoľko je v dnešnej dobe ochrana hotelových objektov nedostatočná, a percento krádeží sa v týchto objektoch zvyšuje je nevyhnutné tejto problematike venovat' značnú pozornosť. Prevenciu proti krádežiam, ochranu hotelových hostí a iné spôsoby ochrany v hoteli má na starosti hotelový detektív, ktorého osoba je v ochrane hotelu veľmi dôležitá a nevyhnutná. Aby bola ochrana komplexná je potrebná i súčinnosť a spolupráca s rôznymi subjektmi ako napríklad s políciou.

Detektívna práca sa tu využíva pri pátraní po veciach, pre detektívny dohľad a pozorovanie. Práca súkromného detektíva je tu veľmi dôležitá pri vnútornej ochrane hotela.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATURY

- [1] Brabec, František. Ochrana bezpečnosti podniku. EUROUNION spol. s r. o. Praha 1999. ISBN 80-85858-29-0
- [2] Brabec, František a kolektiv. Soukromé detektivní služby. EUROUNION spol. s r. o. Praha 1995. ISBN 80-85858-16-9
- [3] Brabec, František. Látal, Ivo. Musil, Rudolf. Pilný, Ivan. Urban, Miloš. Vejlupek, Tomáš. Bezpečnost pro firmu, úřad, občana. Nakladatelství Public History, Praha 2001. ISBN 80-86445-04-06
- [4] Brabec, František. Soukromý detektiv a psychologie. Security Magazín, ročník X, Červenec/Srpen 2003, s. 47-49. ISSN 1210-8723

ZOZNAM POUŽITÝCH SYMBOLOV A SKRATIEK

EZS Elektronická zabezpečovacia signalizácia

EPS Elektronická požiarňa signalizácia.

KPV Kriminálna polícia a vyšetrovanie

ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1. Hotelový objekt.....	10
Obr. 2. Hotelový bar, reštaurácia, recepcia.....	15

ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1. Vonkajšia a vnútorná ochrana vykonávaná hotelovým detektívom.....	25
---	----